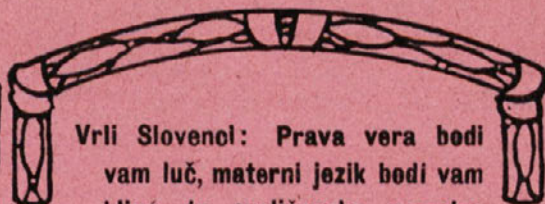

LETO XII.

ZVEZER 10.

Vrli Slovenci: Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ^v DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1912

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 10. zvezka:

	Stran	Stran
Pouk.		Nazarje
Škof Slomšek slovenski mladini	145	Sv. Trojica v Slovenskih goricah
Zabava:		Gornja Radgona
Dolžnost	147	Velika Nedelja
Majniški pozdrav	151	Konjice
Pomlad in mladina	151	Ljutomer
O prisijaj	151	Škale
Cvetkam	152	Sv. Trojica v Halozah
Razgled po svetu.	152	Pliberk na Koroškem
Orli:		Breznica na Gorenjskem
Bratje kvišku	152	Iz Dunaja
Maribor	153	Friburg (Švica)
Slivnica	153	
Savinjsko okrožje	154	Govorniške vaje:
Dekliški vrtec:		Za napredek Dekliške zveze
Kraljici majnikovi	154	
V slogi	154	Drobtinice:
Svetovalka	155	Slovarček najnavadnejših tujk
Društveni glasnik:		Kje leži sedaj potopljena ladija Titanik
Sv. Magdalena v Mariboru	155	
Ptuj	155	Slovstvo:
		Slovensko dekle
		Listnica uredništva.
		P. S. Dotično poročilo smo že dobili od
		drugod in je že bilo postavljeno. V pesmi »Ob
		slovesu« se je mera ponesrečila.

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K.
na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravnništvo
je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva
11. maja 1912.

Srečke v korist „Slovenski Straži“.

Turška srečka na mesečne obroke po 4 krone 75 vin. Glavni dobitki vsako leto 1,800.000 frankov. : Turška srečka in še tri druge srečke na mesečne obroke po 6 kron 25 vin. : Glavni dobitki vsako leto čez 2,000.000 kron. Vsaka srečka mora biti izžrebana. Najmanjši dobiček turških srečk 230 K. : : Pojasnila daje in naročila sprejema : :

Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Priporoča se cvetličarica Terezija Marko v Petrovčah (prej v Žalcu)
za obilno naročevanje suhih, umetnih cvetlic, vencev in šopkov za
cerkve, sv. birmo, svatbe i. t. d.

N A Š D O M

Štev. 10.

V Mariboru, 15. maja 1912.

XII. letnik.

Pouk.

Škof Slomšek slovenski mladini.

Letošnjo jesen, in sicer 24. sept., poteče 50 let, kar je zatisnil oči apostol slovenskega ljudstva, blagi škof Slomšek. Od časov sv. Cirila in Metoda nismo imeli Slovenci moža, ki bi imel za naše ljudstvo tako čuteče srce kakor škof Slomšek. Že 11 let od svojega začetka nosi naš list na čelu kot geslo zlate Slomšekove besede: „Vrli Slovenci, prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“

Neka naših dopisovateljic nam piše o Slomšku:

Te besede je zapisal naš nepozabni, naš največji ljubitelj Slovenije, nesmrtni škof Slomšek. Pa to niso bile edine besede slavnega vladike. Njegova blaga roka je zapisala pač mnogo, mnogo zlatih naukov, ki so privreli iz njegovega plemenitega srca. Prav pristrčno je ljubil zlasti mladino ter ji napisal mnogo knjig in pesmi, zato pa mu mora ohraniti naša mladina hvaležnost. Pa kako? Saj že troh-nijo njegove kosti pol stoletja? Hvaležnost mu hočemo izkazati s tem, da se ravnamo po njegovih besedah in da mu ohranimo — večen spomin.

Njegov spomin naj gre od roda do roda. Sam je zapisal: „Kdor slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti vreden ni.“ In naš slavní prednik je bil Slomšek, ljubitelj in buditelj Slovencev. Letos, ko se obhaja 50letnica njegove smrti, letos posebno naj pokaže slovenska mladina hvaležnost svojemu vzoru, saj Slomšek je bil vzor mladeniča, da bi mu bila današnja mladina vsaj nekoliko podobna.

Marijine družbe, mladeniške in deklíške zveze, Orli in vsi, vsi se spomnimo našega slavnega Slomškega, ter mu

priredimo posebna zborovanja v njega spomin, na katerih se spominjajmo njegovih del in na katerih naj se prepevajo njegove pesmi.

Naj zaveje mogočen Slomšekov duh po širni Sloveniji. — Slava tvojemu spominu, naš veliki mož!

Upamo, da bo ta klic našel odmev v srcih naše mladine. Saj vso našo organizacijo prevevajo tiste misli, ki jih je sejal nekdanj nepozabni Slomšek.

Tukaj pa hočemo podati iz Slomškovih spisov nekaj odlomkov, ki veljajo pred vsem mladini. Priproste in ljubke so njegove besede, govori kakor oče svojim otrokom, on ne mara v svojih spisih podajati bahate učenosti, ampak koristiti ljudstvu. Slovenska mladina, vzemi si k sreči mile opomine in zlate nauke škofa Slomškega.

1. Štrta božja zapoved.*)

Veliko, veliko je naše dni nehvaležnih sinov in hčera, ki štrto zapoved radi pozabijo: očeta in mater spoštovati. Dokler so otroci, ne ubogajo; mladeniči in deklice jim napravljajo jezo, in kadar njihovemu strahu odra-stejo in dobijo gospodarstvo, stariše grdo imajo. Takim sinovom in hčeram gre nesreča za petami. Bog je tako nehvaležnost preklel.

Bila sta dva brata, ki sta svojo mater po nemarnosti, pa tudi iz skoposti, pustila pravzaprav od glada umreti; akoravno ne hitro, pa vendar po malem, čeravno ne nalašč, pa vendar gotovo. Tako po malem in slab prevžitek sta dajala materi, da je ženka oslabela in od slabosti umrla. Za prevžitek, ki ga je imela izgovorjenega, se ni hotela toževati; pravda bi ji tudi malo hasnila, prošnja tudi ni kaj pomagala, in tako je sirota rajši

*) Drobntnice I. 1847, str. 180.

potrpeala, dokler je ni vzela smrt iz revščine. Nehvaležna sina pa sta tudi poskusila, kako se godi malopridnim otrokom. Oženila sta se in od jutranjega svita do tridega mraka se vbijala z ženo in otroci, da bi kaj pridelala, jedla sta le krompir v oblicah, da bi si lažje pomagala; pa vse ni kaj izdalo, vedno hujše sta božala.

Starejši je imel grd jezik ter je nespodobno govoril in preklinjal, navajen s svojim umazanim govorjenjem delati drugim kratek čas. Umrl je v svojih najboljših letih ravno tako grdo, kakor je živel. Zabuhlo in topo je strmel na svojo poslednjo uro, kakor bi gledal pred seboj prižgan že živ pekel, po divje je zatulil — in dal tako dušo iz sebe. Zapustil je hčer, pošteno in pridno deklico. Omožila se je in dobila moža slabe glave. Otrok sta imela veliko in mož je v kratkem umrl. Uboga vdova se je noč in dan trudila, prerediti otroke; ali berači so ostali in njih domačija je prišla med tuje ljudi.

Tako se je godilo otrokom enega sina, ki je pustil svojo mater gladu umreti.

Drugi sin je bil boljšega srca in ne tolik hudobnež, kakor njegov brat; bil pa je ošaben bahač. Imel je ženo, pridno in dobro gospodinjo. Otroci so bili, razen enega dečka, pridni, delavni in bogaboječi ljudje. Pa vse ni kaj pomagalo. Stara sta se z delom ugonobila in sta se malokdaj do sitega najedla. Starejši sin je prevzel kmetijo in se prav dobro oženil. Stara sta se trudila, malo, da ju ni bil konec, a si nista mogla zadosti kruha pridelati, večji del sta živela od krompirja. Njuna starejša hči je vzela dobrega moža, pa tudi njeni otroci niso imeli sreče na svetu. Mlajši sin je bil cel hudobec. Od same prevzetije ni šel v cerkev, in je tako hudobno živel in tako nesrečno umrl, da ga na pokopališču niso pokopali.

Starejši sin, dasiravno pridn, je tako slabo izhajal, da si ni imel s čim pokrivati strehe; hotelo mu je vse na kup pasti. Na misel mu pride, presta-

viti stanovanje in se preseliti v drugo stran. Dobi posojilo, podere staro hišo nesreče, v kateri je svoje dni babica gladovala, in si postavi hišo na drugem mestu. Vse mu gre po sreči; na mestu pa, kjer je stara mati gladu umrla, raste trnje in osat.

Tako tepe pravični Bog pregrehe starišev na njih otrocih do tretjega in štrtega zaroda. In otroci se nikoli zadosti ne doučijo, ubogati očeta in mater, jih spoštovati in prav lepo ž njimi ravnati. Grdo nehvaležnost otrok strahuje Bog na tem ali na onem svet.

2. Človek pa lončarska posoda.*)

Glinasta posoda v lončarjevih rokah je mehka in lahko dobi vsako podobo; iz nje naredi lahko lončar drago lončeno skledico, pa tudi svinjski pisker. Če se posoda na solnce posuši in postane nekoliko trda, še vendar ni zadosti močna, da bi se v njej kaj vrednega shranilo. Hitro se razmoči in povrne v glino, iz katere je narejena. Ko se pa vžge v pečnici, se več ne da spremeniti; stene se pač, pa v glino se nazaj ne povrne. Zato jo varno shranijo, dokler je ni potreba vzeti v roke.

Glinasti posodi je podoben tudi človek. V svojih mladih letih dobi lahko vsako podobo; iz otroka vzrediš imenitnega gospoda, pa tudi razbojnika. Na mlade ljudi se še ni zanesti; nagnejo se lahko v dobro in hučo, kakor posije solnce ali pa potegne ploha. — Ko je pa človek postal trden v križih in težavah, se ne ustraši še tolikih izkušnaj, stoji trdno kakor skala.

„Peč skuša lončarsko posodo, pravične ljudi pa skušnjava.“ (Sirah 27, 6.)

3. Sekire in drevje.*)

Svoje dni so peljall iz neke kovačnice poln voz sekir skozi neko dobrovo na sejem. Solnce je sijalo in lepo izbrušene sekire so se na solnce tako svetile, da je bilo drevja strah pred

*) Drobtinice 1847, str. 204.

tem smrtnim orožjem. „Kdo nas bo rešil? Te sekire nas bodo vse posekale!“ je reklo drevje, in po vetru se majaje milo zdihovalo. Nato se oglasi star hrast in pravi: „Ne bojte se! dokler nobeno nas ne da tem sekiram toporišča (držaja), nam ne morejo škodovati, naj si bodo še tako izbrušene.“

Noben zunanji sovražnik, naj je še tako mogočen, nam ne more škodo-

vati, ako mu sami toporišča, to je priložnosti ne damo. Izdajalec je le v našem srcu doma.

Priliko še lahko dalje obrnemo. Nabrušene sekire so naši ljuti sovražniki, ki hočejo iztrebiti naš narod. Ne dajmo jim držaja, ne podpirajmo jih sami, pa nam ne bodo mogli nič. Narodne izdajice so naši največji škodljivci.

Zabava.

Dolžnost.

Povestica. Spisal H. Preglej.

Bil je skeleč mraz. Izpod neba se je vsipal sneg, tisti drobni, suhi, zmrznjeni sneg, ki se praši, kakor poleti suha cesta, ko popihne veter po nji. Burja je tulila okrog voglov, žvižgala v vrhovih dreves ter plesala svoj divji, neugnani ples. Počivala je trenotek, ter se potem s tem večjo močjo zaganjala v poslopja, tresla okna, majala in lomila drevje. Ljudje si niso upali izpod strehe, in le, kdor je bil prav prisiljen, iti po opravku, je zapustil toplo hišo ter gazil sneg, s katerim so bile zametane vse ceste in pota. Kopa se je zmračilo, ni bilo nikogar več na izpregled. Ljudje so pozaprl hiše, prižgali luči, da so svetlikala majhna okna kakor kresnice v temni noči. Sedeli so okrog peči ter strahoma poslušali divjanje burje. Polagoma pa so luči ugasnile, ljudje so šli k počitku in v gosto temo je bila zavita vsa okolica. Burja in sneg pa sta tudi ponoči nadaljevala svoje delo...

V toplo zakurjeni sobi župnišča je sedel pri peči častiljiv, sivolas župnik. Čital je debelo knjigo ter se večkrat ozrl k mizi, pri kateri je sedel njegov kaplan, mlad, šibek gospod. Leta je ravnokar vstal, odgrnil zaveso pri oknu ter pogledal ven.

„Koma! osem je ura, pa ni skoraj v nobeni hiši več luči“, je dejal ter se jel sprehajati po sobi.

„Ljudje gredo v takem vremenu radi k počitku“, je odgovoril župnik ter zaprl knjigo. „Le poslušajte, kako div-

ja burja in sneži menda tudi še vedno.“

„Res je letos zelo huda zima. To je dobro, da ni v fari dosti bolnikov, vkljub ostri zimi so ljudje vendar še precej zdravi.“

„Hvala Bogu!“ je dejal župnik pobožno. „Kako težko bi Vi vse sami opravljali. Jaz pa, moj Bog, vidite, kakšen revež sem. Jutri zopet ne morem v cerkev!“

„In tudi ne smete!“ je rekel kaplan. „Vi bi sploh morali ostati v postelji, prečastiti, drugače ne boste kmalu zdravi. Trganje po nogah ni šala, posebno sedaj v takem vremenu.“

„Oh, gospod kaplan, Vi pa na-se nič ne gledate. Saj ste že tako preobloženi z delom, opravljate poleg svojega dela še moje, ali naj Vam še pisarno popolnoma prepustim?“

„Dolžnost, prečastiti, nič drugega, kot dolžnost! Da morem še mesto Vas kaj storiti, mi je prav prijetna dolžnost. Vedno Vam bom hvaležen, ker ste tako dobri in ljubeznjivi z menoj“, je dejal kaplan iskreno.

„Bog Vam plačaj!“ Z očetovsko ljubeznijo je bilo vprto oko starčkovo v mladega duhovnega pomočnika, ki je stal pred njim. „Gotovo se niste nadejali, da boste na prvi fari, in to takoj prve mesece Vašega službovanja imeli toliko opravila in sitnosti. Da le nekoliko ozdravim, Vam boče takoj lažje in —“

Župnik je umolknil, kajti v veži je zalajal pes ter se zagnal v vrata. Nekoč je potrkal na hišna vrata ter otre-

sal sneg raz škornje. Župnikova sorodnica Polona je prišla iz kuhinje, odpodila psa od vrat ter vprašala, kdo da trka.

„Jaz“, je odgovoril moški glas pred hišo.

„Kdo je taj jaz? Jaz je lahko vsak!“

„Vidmarjev Matevž iz Kala!“

„Moj Bog!“ se je začudila Polona ter odklenila vrata. Možak je stopil na prag, a notri iti si ni upal. V zadregi je gledal svoje velike škornje, na katerih se je držal sneg. Tudi kučma na glavi in suknja sta bili sneženi. Na rokah je imel velikanske rokavice iz kožuhovine, tako, da je komaj držal v eni roki debelo gorjačo, v drugi pa zamazano in okajeno laterno.

„Le notri stopite, Matevž!“ je dejala Polona. „Za božjo voljo, kaj pa iščete sedaj tu in v takem vremenu? Menda se ja ni pripetila kakšna nesreča?“

Matevž je vstopil, postavil gorjačo v kot, snel kučmo raz glavo ter vprašal za gospoda. Nato pa je strahoma pristavil, da bo treba iti na spoved.

„Sveta Devica božja!“ je vskliknila Polona ter sklenila roki. Med tem pa so se odprla vrata obednice in oba gospoda sta prišla ven.

„Kaj pa je Matevž, kaj bi radi?“ je vprašal župnik moža.

„Bi jih ponižno prosil, ako bi šli na spoved.“

„Na spoved? Sedaj? In kdo je bolan?“ je v eni sapi izpraševal župnik.

„Stricu je postalo slabo. Zjutraj jih je tresel mraz, še na peči se piso mogli ogreti. Potem pa jim je bilo vedno hujše. Sedaj ležijo in prav slabo jim je. V prsih jih tišči in niti dihati ne morejo. Dejali smo torej, da bi ne bilo napačno, ako bi prišli gospod“, je pripovedoval Matevž.

„In zdravnik? Ali ste poklicali zdravnika?“ je vprašal župnik.

„Zdravnika?“ se je začudil Matevž, „sedaj v takem vremenu naj pride še zdravnik, to bi bili stroški! In čemu tudi? Celo svoje življenje niso stric potrebovali zdravnika, torej jim

ga tudi sedaj ni treba. Umrjejo lahko brez njega, brez gospoda pa težje.“

„Seveda, ako bi bilo treba plačati tudi gospodu 10 kron za pot, bi gotovo ne prišli po njih“, je pikro pristavila Polona. Oba gospoda sta jo karajoče pogledala, Matevž pa je gledal v tla in v zadregi vrtel kučmo med prsti.

„Ali je res tako nevarno in mislite, da bodo še nocoj umrli? V tem groznem vremenu sedaj ponoči je mučno hoditi. Kaj pa, ko bi Vi prenočili pri nas in bi zgodaj zjutraj šli g. kaplan z Vami“, govoril je župnik.

Matevž je bil v nemali zadregi. Praskal se je za ušesi ter se slednjič ojunail: „Ne vem, kaj bi dejal, gospod! Hudo jim že mora biti, ker tako težko dihamo. Ne bi rad videl, da bi umrli brez Gospoda in bil za to jaz odgovoren. Storil sem svojo dolžnost in tako sem brez skrbi.“

„Prav pravi mož“, je pritrdil kaplan, „On je storil svojo dolžnost, jaz pa hočem storiti svojo! Slaba pot, kaj ne, Matevž, koliko časa ste potrebovali do sem?“

Matevž se je nasmehnil. „Nocoj ni nobenega pota, gospod“, je dejal. „Na celem sem gazil sneg ter sem hodil poldrugo uro, a nazaj pa bova hodila več kot dve uri, ker je v breg. Škornje si morajo obuti, gospod, prav visoke škornje, potem bo pa šlo.“

„Dobro!“ je dejal župnik. „Pojdite v kuhinjo in počakajte! Ti Polona pa daj Matevžu kozarec vina, da se okrepča.“

Gospoda sta odšla v obednico, Matevž pa v kuhinjo. Polona je sklepala roki in vzdihovala, a pomagati se ni dala.

„Moj Bog, moj Bog!“ je tarnal tudi župnik, „še to je moralo sedaj priti. V tem vremenu bi niti psa ne pustil izpod strehe, a Vi morate iti!“

„Ne bo tako hudo, prečastiti, saj je Matevž tudi prišel sem in pojde zopet nazaj“, ga je tolažil kaplan.

„Da, Matevž, to je pa kaj drugega! Vi se pač ne morete primerjati z njim. Domačin je in vaje od otroškin let takih potov. In pa, kaj sem mislil

reči, da, cerkovnik pojde z Vami, to se ve.“

„Ne, sama pojdeva, opravič brez njega, čemu bi ga mučil, revež je star in slab“, je odgovoril kaplan ter odhitel v svojo sobo. V nekoliko trenutkih je bil preoblečen ter prišel zopet nazaj.

„Torej z Bogom, prečastiti, in na svidenje! Ob dveh po polnoči upam, da bom že doma. Molite za-me!“ se je poslovil kaplan.

„Bog z Vami, hočite srečno in vrnite se zdravi“, mu je odgovoril župnik.

Nekoliko časa potem je stopil mladi duhovnik, noseč Najsvetejše na svojih prsih, iz cerkve. Nikjer ni bilo človeka, da bi počastil svojega Stvarnika. Le Matevž je odgovarjal molitvi duhovnikovi, mili glas zvončka pa se je popolno razgubil v tuljenju burje...

Težko in počasi sta stopala naša popotnika po visokem snegu. Nekoliko časa sta molila glasno, a burja je odnesla sleherni glas, tako, da nista slišala eden drugega. Molila sta potem tiho, vsak za-se. Matevž si je zavil glavo v ruto in roke so mu tičale v rokavicah, tako ga vendar ni zeblo v roke in glavo je imel suho. Drugače je bilo z gospodom. Bil je odkrit, lase je imel popolnoma snežene in tajajoči se sneg mu je tekkel po obrazu, roke pa je imel trde in premrte od mraza. Slednjič sta prišla vsa trudna in zmučena malo pred polnočjo do Matevževe hiše. V veži so klečali domači z gorečimi svečami v rokah. Duhovnik je šel v sobo ter stopil k postelji. Takoj je videl, da tu ni nič nevarnega. Bolnika je tresla mrzlica, a sedaj je imel hudo vročnico. Tem hujše pa mu je bilo, ker je bilo v sobi neznansko vroče. Od peči je vročina kar sijala, poleg tega je bil zrak v sobi tako sprijen, da niti luč ni mogla goreti, le brlela je svetilka na mizi in kadilo se je iz nje, da je bil cilindar ves črn ter je petrolejni smrad težko padal na pljuča. Kaplanu se je stemnilo pred očmi, poklical je Matevža in njegovo ženo v sobo.

„Za božjo voljo“, je dejal, „kako

morete prestati v tej neznosni vročini in v tem izprijenem zraku? Ni čuda, da bolnik ne more dihati v takem zraku in kri mu mora zavreti vsled grozne vročine.“

„Ne morem pomagati, gospod“, je odgovorila žena, „bolnik mora biti na toplem, da bi bil pa tu slab zrak, to mi ne opazimo in nam tudi ne škoduje.“

„Vi ne opazite, a glejte, niti luč ne more goreti v takem zraku. Odprite okno!“ je ukazal kaplan.

„Okno odpreti?“ se je začudila žena, „to bi bilo ja greh, čemu pa kurim celi dan, in bolnik se bo prehladil.“

„Okno odprite, sicer omedlim“, je ponovil kaplan ter se zgrudil na stol. „Ono okno tam v kotu, da ne bo prepiha.“

„Okno je zabito, pri nas ne odpremo oken celo zimo“, je dejal Matevž ter pulil žreblje s kleščami, ki mu jih je prinesla žena.

Le malo časa je bilo okno odprto in že je bilo vse drugače v sobi. Luč je začela svetlo goreti, bolnik pa lažje in mirnejše dihati. „Oh, to je bila pomoč ob pravem času“, je vzdihnil, „zdi se mi, kakor da bi se mi odvalil cent težek kamen raz prsi.“ In ves poživljen je dihal v sebe sveži zrak.

Po končanem svetem opravilu je ukazal kaplan, devati bolniku mrzle obkladke na glavo ter jim zabičil, da morajo vsak dan vsaj za nekaj časa odpreti okno, kar so seveda tudi obljubili. Matevž je prinesel kozarec žganja, katero pa je gospod odklonil ter prosil za kozarec vina, katerega pa niso imeli pri hiši.

„Gospod“, je dejal Matevž, „spremil bi jih nekoliko, pa pozno je že in truden sem, jutri pa moram zgodaj vstati.“

„Le ostanite doma in pojdite k počitku“, je dejal kaplan, nažgal laterno ter se vrnil na mučno pot...

* * *

Ako sta že težko hodila gori oba, je sedaj gospod hodil toliko težje nazaj sam. Snežiti ni nehalo in burja je bila še hujša. Gaz, po kateri sta šla prej,

je bila že popolnoma zametena, in moral je iti po celem snegu. Po nekaterih krajih je bil sneg globok in čez koleno, drugod je bilo nekoliko bolje, kakor ga je pač burja nanesla. Počasi in težko je hodil kaplan. Pot mu je lil po obrazu, burja mu je odnesla klobuk, gosti sneg se mu je vsipal na glavo in obraz, nazadnje pa mu je ugasnila še luč. Stal je sam sredi zasnežene pokrajine v temni, pozni noči. Pravi pot je zgrešil že davno, in tako je taval, ne vedoč, kam bo prišel. Ko bi vsaj potihnili burja, klical bi, morebiti bi ga le kdo slišal. O, zakaj ni ostal pri Matevžu! Naslonil bi se bil na klop, počakal jutra in šel potem domov. A sedaj, Bog ve, kdaj bo prišel domov. Neizrečeno truden in zmučen je bil, nič več ni mogel naprej. Obstal je in le z veliko težavo se je vzdržal, da se ni zgrudil v sneg. Nepopisen strah se ga je lotil. Svoje zadnje moči je zbral in taval naprej. Kmalu pa je zadel ob nekaj trdega. Mislil je, da je drevo in oklenil se je z obema rokama in naslonil glavo nanj. Takoj pa je spoznal, da je križ, ki je stal ob potu pri župnijski njivi ter bil oddaljen komaj četrt ure od župnišča. „Križ!“ je vskliknil, „križ, znamenje odrešenja, o hvala Ti tisočera, moj Zveličar, sedaj sem rešen!“ In vspel se je ter hvaležno in pobožno poljubil noge Križanega, nato pa se potolažen napotil dalje.

V župnišču so bili med tem v groznih skrbih. Polona, ki se je kar oblečena naslonila na posteljo, da bi bila hitro pripravljena, ako bi bilo treba postreči gospodu, kačar bi se vrnil, je strahoma gledala na uro. Do dveh, kakor je rekel gospod, da bo prišel, je bila še dokaž brez skrbi, a potem ni vedela, kaj bi začela. Bila je ura tri in gospoda še ni bilo. Vsa zbegana je šla torej in trkala na vrata župnikove sobe.

„Gospoda kaplana še zdaj ni. Moj Bog, da se le ne bi prigodila kakšna nesreča“, je tarnala Polona pred vrati.

Župnik tudi ni spal, luč je gorela na mizi, a on je molil v strahu in skr-

beh. „Bog bo dal, da ne bo hudega, Polona, gospod so morebiti ostali pri Matevžu in se vrnejo zjutraj“, je tolažil Polono in sebe.

In kaplan se je res vrnil zjutraj. V zvoniku je bila ura štiri, ko je potrkal na vrata župnišča. Polona je hitela odpirat vrata, ter se prestrašila, ko je ugledala gospoda. Bled in prepađen, ves zmučen se je opotekal po veži. Župnik je prihitel, kolikor so ga nesle bolne noge, ter ga podpiral, da je prišel v sobo. Tu so ga zapustile zadnje moči in zgrudil se je na tla. Z veliko težavo ga je spravil župnik v posteljo. Zaspal je kmalu, a ko se je čez nekaj časa prebudil, ni poznal nikogar več. Blédel je, župnik pa je sedel pri postelji, držal ga je za vročo roko in poslušal.

„Moj Bog, usmili se, da zdaj ne umrjem tu v snegu — naprej moram, moram.“ In strgal je svojo roko iz župnikove, se sklonil v postelji ter gledal plašno okrog sebe. „Ko bi le vedel, kje sem — tema je — sneg, burja, — ne vidim nič. Kaj je to? Križ — o da križ, hvala Bogu, hvala Bogu!“ In sklepal je roki ter gledal srpo v daljavo. „Ne vidim pota — ne vidim — o glejte, Kristus je stopil iz križa — pred menoj gre — kaže mi pot. O Gospod ne trudi se — ne muči — krvavo sled pustiš, kamor stopi tvoja bosa sveta noga. Glejte, sedaj se vrača — govori mi nekaj — ne slišim — burja — O, da, že slišim — „blagoslovljen moj sin, storil si svojo dolžnost — pojdi k počitku!“ tako mi pravi, da, in jaz bom počival mirno — mirno!“ Onemogel se je zgrudil na blazine ter nepremično zrl v strop. Župnik pa je molil in solze so mu zalivale oči.

Huda in dolga je bila bolezen kaplanova. Iz bližnjega mesta sta prišla dva zdravnika, poklicali so tudi usmiljenko, da mu je stregla. Ljudje pa so molili zanj doma in v cerkvi ter hodili strahoma izpraševati, kako da je gospodu. Skupna molitev predere oblake, tako je tudi sedaj uslišal Bog prošnje ljudstva, ki je molilo za svojega duhovnika. Kaplan je počasi okrevail,

in ko so obračali prvi zyončki bele glavice proti solncu, sedel je tudi on prvičkrat po dolgem času v naslonjaču pri oknu. Poln hvaležnosti mu je plaval pogled tje proti kraju, kjer je stal križ, ki ga je tisto strašno noč objemal s tolikim zaupanjem. V duhu je pokleknil pred njega ter se zahvalil Gospodu, da ga je rešil smrti. Župnik je vstopil v sobo ter se radostno vsedel poleg njega. „Kako smo se bali za Vas, gospod, kako jokali in molili! Glejte, in Bog nas je uslišal ter Vas pustil še pri nas.“

Kaplanu so se orosile oči. Prijel je župnika za roko ter dejal: „Prisrčna hvala, prečastiti, za Vašo ljubezen in Vaš trud! Bog naj Vam vse obilo povrne!“

Kaplan je kmalu popolnoma ozdravel. Njegov najljubši sprehod mu je bil mimo križa. Vselej je postal pred njim ter poln hvaležnosti in ljubezni zrl v blede in s krvjo oblitobliče Zveličarjevo, ter ga prosil pomoči, da bi mogel vedno in z veseljem opravljati svoje težke dolžnosti...

Majniški pozdrav.

Prekrasni čas se je približal,
najlepši je priplaval dan.
Carobni majnik je ponižal
s krasoto svojo se na plan!

Blestijo rož'ce se cveteče
posut je ž njimi vrt in gaj.
Srce se nam raduje sreče,
postal je svet — začasen raj.

Kako, da ne bi vse cvetelo,
čemú odlašalo bi rast?
Saj mesec ta in v njem vse delo
najlepši roži cvete v čast!

Iz tal so šmarnice priklile,
pozdravit majniško Gospo.
Roké zemljanov, da bi vile,
Njej krasni venec na glavo!

Veseli ptički žvrgolijo,
tud drevje v slavo njej cveti.
V svetiščih spevi se glasijo,
Kraljica maja, zdrava ti!

Li bodo naša srca zadnja,
za majniške gospe pozdrav?
Tud ž njih kipi prav nenavadna,
goreča, radostna ljubav!

Zato smo danes tu se zbrale,
da vtrdimo se v dobrem vse.
Da zveste bomo njej ostale
ter njeno ljubile ime!

V srce besede si vklenimo,
ki slišimo jih tu dovolj,
In skupaj glasno prisezimo
da njih ne zabimo nikol.

Ostale bomo zveste hčere,
domovja svojega vsikdar.
Braniteljice svete vere,
če rušil bi jo kak vihar.

Slovo je mrzla zima vzela;
kjer bil je sneg, tam zdaj je cvet.
Takó naj tudi dobra dela,
vrstijo v srcih se deklet.

Oj majnika kraljica mila,
blesteča zvezda, usliši nas!
Da blagoslov bi vsem delila,
otrokom svojim vsaki čas!

D. P.

Pomlad in mladina.

Pomlad ljuba je razvila
Zopet svoj predivni kras
In k življenju obudila
Sleherno slovensko vas.

V logu ptičica prepeva,
Slavček v goju žvrgoli;
Vse za vigrad se ogreva;
Vse pomladi veseli.

Vsa narava se razcveta,
V bujno cvetje zre oko.
Srečna, srečna mlada leta,
Ki pomlad pomenijo.

Ti mladina, oj ne zabi,
Da pomlad minila bo;
Zdaj ugodni čas porabi,
Kmalu vzela bo slovo.

O gorje, če zamudila
Priliko boš mladih let!
Bodeš se zastoj solzila,
Ko zapustil te bo cvet.

Boš obupno vzdihovala:
Mlada leta, kje ste ve?
Nisem vas uvaževala,
Brez tolažbe je srce.

P. Dajčman.

O prisijaj . . .

Pusto, prazno v duši moji,
Kot, da je jesenski dan,
Akoravno mladi cvet je,
Zadehtel čez hrib in plan.

Zlato solnce spet nam sije,
Svoj pošilja zemlji soj,
O prisijaj v dušo mojo,
Temni zgine naj ovoj.

O prisijaj zvezda upa,
Žarek svoj mi vlij v srcé,
Ž njega meglo mi odženi,
Ž njega vzami mi gorjé.

O prisijaj, solnce žarno,
Pošlji svoj nebeški sij,
Vso gorkoto, vso svetlobo,
Rodu moj'mu v srca vlij.

Ko osrečen, ko ublažen,
Mal bo narod mili moj,
Meni s srca tudi zgine
Temne megle črn ovoj.

M. P.

Cvetkam.

O lilija, o lilija,
Ti meni si najmilija,
Najlepša cvetka od cvetic,
Od cvetec mojih, teh gredic,
Nedolžnosti podoba si,
Ti v srcu mojem cveti mi.

O vrtnica rudeča ti,
Ti meni vedno draga si,
Tud' tebe ljubim jaz srčno,
Za te skrbela bom lepó.
Ti čiste ljubavi spomin,
O cveti mi s srca globin.

Cvetice ve, cvetice ve,
Jaz ljubim vas pristrčno vse
Kar cvete vas iz teh gredic.
Ne zginite tud' z mojih lic.
Le cvetite mi v duši ve,
Da srečno moje bo srce.

Lj.

Razgled po svetu.

Na Dunaju so končane občinske volitve. Združeni judje, liberalci in rdeči socialni demokratje so se posluževali nezaslišanih sleparij, nasilstev, laži in obrekovanj in so upali dobiti Dunaj v svoje kremplje. A načrt se jim je izjalovil. V mestnem svetu je sedaj 131 krščanskih socijalcev, 10 socijalnih demokratov in 20 judovskih liberalcev. — V kratkem zasedanju avstro-ogrske delegacije so razni govorniki bičali sedanje razmere na Hrvaškem, toda brezobrazno madžarsko ministerstvo še naprej pusti, da surovi feldvebl strahuje ubogo deželo — v sramoto celi Evropi. Tudi prav; s tem si bodo Madžari do dobrega odtujili hrvaško ljudstvo in pred celim svetom pokazali, kakšni barbari so. — Med Čehi in Nemci so se razbila pravna pogajanja. — Ker Italijani v Tripolisu nič ne opravijo,

se drugod zaganjajo v Turke. Zadnje dni so naskočili otok Rod. — V Sev. Ameriki in na Tirolskem so bile velike povodnji. — V Maroku je izbruhnila vstaja proti Francozom. — Po celem Francoskem so se vršile občinske volitve, pri katerih so socialni demokratje znatno nazadovali. — V Parizu, glavnem mestu francoske države, se strahovito množijo roparji. Kar pri bellem dnevu so začeli napadati in ropati premožne ljudi, ki so se vozili v avtomobilih. Francozi jih imenujejo apaše. Apaš pomeni neko divje indijansko pleme, ki smrtno sovraži Evropejce. Niso jim mogli do živega, ampak policija je obkolila hišo, v katero so se poskrili kolovodje, in vrgla bombe v njo, ki so jo raznesle. Kar so Francozi sejali, to žanjejo in bodo še želi. To so cvetke brezbožne naprednosti.

Orli.

Bratje kvišku!

Kot orel čuvaj dom in rod,
Tako svoj rod in dom nezdod.
Braniti hčemo mi!

Kot iz oblakov blisk in tresk
Orjaške hraste stere v pesk,
Sovrage stremo mi!

To so besede našega nepozabnega
pesnika S. Gregorčiča, katerih se pa

hočemo mi slovenski mladeniči-Orli z vso dušo oprijeti. Kakor si je postavil planinski orel gnezdo na nedostopno višino, kjer skrbno čuva in brani svoj zarod nevarnosti, tako hočemo mi Orli našo domovino in sveto vero braniti z vsemi močmi ter ji postaviti visoko nad vse drugo, kakor orel svoje gnezdo. Kaj si moremo misliti lepšega in častnejšega, kot da smo sinovi naše mile Slovenije in sinovi svete katoliške cerkve? Sveta katoliška cerkev in slovenska domovina sta kakor dva dragocena bisera, in ta draga bisera si hočemo zakleniti globoko v svoje srce. Slovenski mladeniči se zavedajo, da sta to dva najdragocenejša bisera; to se kaže s tem, da čim dalje bolj raste četa Orlov, braniteljev Slovenije, kateri stremijo po izobrazbi duha in telesu ter korakajo vsi po eni in isti poti za enakimi cilji. Vsi ljubijo ta dva bisera in ju branijo pred sovražnimi navali, ki se zaganjajo v nas kot rjoveči Levi, ter nas sramotijo in obrekujejo po svojih ničvrednih listih. Toda čim več napadov na nas, tem bolj bomo mi srčni ter pogumni, ker čete, ki je pod okriljem svete katoliške cerkve, ne premagajo niti peklenska vrata.

V mnogih krajih širom drage nam Slovenije se najde takih mladeničev, ki so res dobri in zvesti veri in domu, to so Orli. A mnogo je še krajev, kjer še ni življenja med mladeniči. Eni so tako ravnodušni, da se ne brigajo, kakor ljudje se nahajajo okoli njih, so jim li prijatelji ali sovražniki; kar jim poročajo, to store, če je potem dobra ali slaba reč. Drugi pa so zopet boječi. Vidijo, da je njihova domovina v nevarnosti, da grabi sovražnik po njej, radi bi ji pomagali, pa si ne upajo ziniti. Tretji so zopet kot plašni zajci. Bili so morda pri mladeniški organizaciji, ali pri Orlu, pa so ga dobili enkrat nasprotniki med-se, ter so mu na vse mogoče načine pretili in zabavljali čez vse, kar je krščanskega, in zdaj si ne upajo več k svojemu društvu ter raje izstopijo, kakor bi poslušali zabavljanje. Ali je tudi v naših orlovskih vrstah kaj takih? Ne, mi nočemo in tudi

ne smemo biti taki. Mi bratje Orli hočemo biti prvi med branitelji prej navedenih dragih biserov. Hočemo biti tako silni kot vihar, ki ruje stoletne hraste, vse svoje sile hočemo porabiti in žrtvovati svoje moči našemu malemu, a tako dragemu narodu slovenskemu, braniti ga hočemo, kakor so ga branili nekdanji naši dedje, ki so preli-vali zanj svojo srčno kri. Mi nečemo biti janičarji in izdajalci, pa tudi ne plašljivci, kakor so žalibog nekateri.

Dragi slovenski mladeniči! Ne dajte se zapeljati od nasprotnikov in ne poslušajte njihovih lažljivih in zvijačnih besed, ko vas vabijo v svoje brezverske tabore. Vsem mladeničem, ki še niste pri Orlu, vam kličem: kvišku, dragi bratje, naj bo konec počitka in brezdelja v tako burnih časih narodnega boja! Zbudite se kot se je vzbudila narava, ter nam nudi obilo bujnih cvetov, tako se vzbudite tudi vi, ter prinesite obilo svežih cvetov — svojega poštenega življenja — na oltar slovenske domovine. Če bomo vsi v enem taboru, tedaj bo naša moč silna, in vsi skupno bomo prav lahko zmagali sovraga.

Gotovo bodo našle te moje skromne besede, ki sem jih napisal danes prvič v „Naš Dom“, mogočen odmev v vaših srcih, saj vem, da ima Slovenec vneto in navdušeno srce za vse dobro. Bodi-te mi vsi iskreno pozdravljeni, vsem bratom Orlom pa krepek Na zdar!

Vaš brat Branimir Središki.

Maribor. V našem »Orlu« je zavelo zopet živahno življenje, kakor spomladi v čebelnjaku. Telovadbe se udeležuje 20–30 fantov, predavanja se vrše redno vsako nedeljo, pripravljamo se za izlete v okolico. Naš prijatelj Stupan nam je predaval zadnjo nedeljo jako zanimivo o veliki nesreči »Titanika« na morju. Predavanje še bode nadaljeval. Vršijo se vsako nedeljo popoldne ob 2. v uredništvu »Straže«. Dobili smo mnogo novih članov. Prosimo prijatelje na deželi, da fantom, ki gredo v mesto v službo ali učenje, priporočajo, da pristopijo k Orlu.

Slivnica. Nedeljo 5. maja je bilo pri nas lepo. Naši in hočki Orli so imeli skupni nastop in zborovanje. Telovadba je izvrstno izpadla. Na shodu sta govorila o narodnosti urednik Kemperle, o krščanstvu kaplan Baznik. Načelnik marib. Orlov pa nas je navduševal k složnosti in napredku. Če tudi Stajerc nepristano

zabavlja čez nas, ne bojimo se, kajti v naših vrstah je korajša in poštenje.

Savinjsko okrožje. V nedeljo 28. aprila se je v Grižah v Savinjski dolini ustanovilo novo Savinjsko okrožje Orlov. Udeležba je bila zelo častna. Prišli so uniformirani Orli iz Trbovelj, Št. Jurja ob Taboru, Št. Pavla pri Preboldu, Petrovč itd. Navzočih je bilo tudi mnogo drugih mladeničev in očetov. Zborovanje je otvoril brat Stuper in je podal poročilo o delovanju Orlov. Določilo se je, da se vaje in seje okrožja v Št. Jurju ob Taboru. Izvolil se je naslednji odbor: Al. Stuper iz Št.

Pavla, predsednik; Ivan Dimec iz Št. Petra, podpredsednik; Josip Lončarič, Št. Jurij ob Taboru, tajnik; Rajm. Bratanič, Št. Pavel pri Preboldu, tajnikov namestnik; K. Pečovnik, Št. Pavel, blagajnik; I. Černe, Trbovlje, načelnik; K. Čulk, Št. Jurij ob Taboru, podnačelnik. Besedo je nato dobil odposlanec S. K. Z. Fr. Žebot iz Maribora, ki je govoril o pomenu orlovške in splošno mladinske izobraževalne organizacije. Omenjal je, da mora imeti vsak član naše organizacije veselje do dela in veselje do boja. Govorila sta še brat Černe iz Trbovelj in č. g. župnik Krančič, nakar se je pomembno zborovanje zaključilo.

Dekliški vrtec.

Kraljici majnikovi. Ko pomlad se bliža, jaz vrtec gradim, veselje v srcu z Marijo delim. Te besede so se mi porajale v srcu sedaj, ko je zavel ljubomili, pomladni dih čez poljane in senožeti. Vse je tako živahno in pomlajeno, da si mlado in nedolžno bitje ne more zaželeti prijetnejšega časa. Pozabila sem skoraj, da živim v dolini solza, ampak zdi se mi, da se moje srce potaplja v velikem jezeru veselja, ker živo občuti najlepši, biserni kinč prelepe vigrédi; to je krasoto veličastnega maja. Drage sestrice mile Slovenije! Kvišku tedaj na noge, pa ne mislim s tem na noge na majniško godbo, ples in enake zabave, ki je le hipno in ovtelljivo veselje; pač pa pohitimo k Mariji, ko nas vsako jutro ob zlati zori iz stolpa lin vabi in kliče miloveseli glas zvona, ponujajoč nam najlepšo priliko, zatekati se k nebeški Kraljici in jo ponižno počastiti, da bode ostala varhinja naše nedolžnosti. Od vseh strani pretijo naši zorni mladosti in nedolžnim srcem nevarnosti, ki nam hočejo izdreti neprecenljiv zaklad svete čistosti, zato pa drage častilke Marijine, kraljice majnikove, naj vam vedno plapolata neugašen žar goreče ljubavi do nje, ki jo imenujemo „Kraljico devic“. Če vam, draga dekleta, ugasne ljubezen do Marije, izgubite polagoma nedolžnost, katere ne dobite več nazaj. Tedaj pa mile hčerke matere Slovenije, le k Mariji, ker ona je mogočna naša obramba. Za naš vrt, to je naše življenje, si izvolimo za mogočno ogra-

jo tebe, o Marija, kraljica Majnika, ti nas vodi po strmi poti življenja in pripelji enkrat v solnčnojasne višave, v nadzvezdni dom!

S cveticami zaljšamo tebi oltar,
ljubeča ti srca prinašamo v dar.
Zdravo o kraljica ti moja!
Zdravo, mila Devica Marija!

Kandidatinja Marij. družbe iz G. Haloz.

V slogi je moč. Draga slovenska dekleta! Vsem vam je gotovo znano o očetu, ki je pozval svoje tri sinove k sebi, jim pokazal sveženj palic, ter jim rekel, naj poskusijo pretreti butaro. Eden za drugim so poskušali, pa ni šlo. Nato jim je rekel, naj butaro razvežejo, in on sam je pretrl vsako palico posebej, „Sloga jači, nesloga tlači“, je rekel potem oče. „Če boste složni, ne bo vas nikdo premagal, če pa boste nesložni, zlomljeni boste kot te palice.“ — To je lepa prilika, od nje se učimo tudi me dekleta. V naših dekliških zvezah bodi pred vsem sloga doma. Dekleta ene misli in enega duha bodo zmagale naše nasprotnike. Žalostno pač, če se najdejo v dekliških družbah tudi take, ki so danes z nami, jutri pa morda z nasprotniki. To ni sloga, to ni enotna misel. Žalibog, da se še najdejo taka dekleta. To pa ne sme biti zanaprej tako! Nasprotniki drže močno skupaj. Zakaž pa bi ne bile me vse ene misli, enega duha? Le recite kakemu liberalcu, naj se udeleži kake naše prireditve, n. pr. poskusite mu

reči, naj se udeleži skupnega sv. obhajila. Boste videle, kak obraz bo naredil. In dekleta? Oj, če kje liberalci kaj prirede, nič ji ni na tem, zraven mora biti. Povejte mi, ali je to sloga, je li to pravo prepričanje? Ne in nikdar ne! Toda, me nočemo tako. Me hočemo biti zmiraj složne, skupno delujoče za naš narod in za verske pravice, ker le v slogi je moč.

Svetovalka — bivša stara kuharica — zahvaljuje pridno vrtnarico na njenem dosedanjem trudu, proseč jo, naj le pridno nadaljuje začeto delo in da naj obravnava tudi še ostale točke. Pozneje bi pa pozvala prijateljico cvetličnega vrta, da nam obširneje govori o kraljici cvetlic, o vrtnici ali čipku, in sicer glede vrst gojitve, cepljenja

itd. Polje je obširno, zanimivo in hvaležno. — Petek je danes, obligaten fižolček je na mizi, dobro mi tekne; zbudil se v meni zopet žila „stare kuharice“, ki vam, akoravno že vpokojena, hoče podati tu recept za okusno fižolovo salato, ki se menda ne nahaja v kuharskih knjigah. Evo ga! Skuhan, slan, odcejen fižol deni v skledico, segrej v ponvici nekaj olja, sprži v njem razsekan peteržilj in razdrobljen česen ter nekaj rudeče paprike; nazašnje prilij potrebnó množico kisa; vlij zavreto zmes vročo na fižol; če vživaš tako pripravljeno fižolovo salato, se boš nehote spomnila na rake, lahko si domišljaš, da jih imaš res pred seboj. Le skušaj, videla bodeš, da ima prav vpokojenka.

Društveni glasnik.

Sv. Magdalena v Mariboru. Na zadnjem sestanku tukajšnje Dekliške zveze, zadnjo nedeljo meseca aprila, so dekleta nastopala z veliko srčnostjo in navdušenostjo z raznimi govori in deklamacijami. Hajdinjak Marica je deklamirala dve lepi pesmici: »Tri matere« in »Pod zastavo Marijino«. Predsednica Braunekar Uršula je izpodbujala dekleta h gorečnosti in vstrajnemu delu. Turnšek Neža je prednašala prelepo pesem: Marijin otrok pred nebeškimi vratmi. Sever Katarina je svarila dekleta pred grešnim znanjem. Dremšak Uršula je govorila o potrebi izobrazbe za slovensko dekle. Rek Alojzija je deklamirala pesmico »Pomladni dih«. Toličič Marija je v svojem lepem govoru navduševala dekleta, naj se zavzemajo tudi za Slovensko Stražo. V glavnem govoru pa so mladenke slišale, kako morajo že v mladosti varčevati, da bodo kdaj kaj imele in da bodo ostale poštene in zadovoljne. Na mesečni shod je prihitelo do 70 deklet. Prihodnji sestanek je na binkoštni pondeljek.

Ptuj. Pod pokroviteljstvom Krčevinskega bralnega društva je priredila naša »Dekliška zveza« dne 28. aprila predstavo, na katero so lahko ponosni prireditelji kakor sodelovalci. Srčna hvala vli in neutrudljivji gospodični Erni Razlag, takorekoč duši naše dekliške zveze, ki je v vsakem oziru največ pripomogla k izbornemu vspehu naše prireditve. Otvorila se je prireditev s petjem domačega mešanega zbora pod vodstvom občje priljubljenega in požrtvovalnega pevovodja g. Frasa. Soli so bili izročeni gospej Frasovi, mili glasovi te izborne pevke vzbujali so občje priznanje. Iskrena zahvala gospodu in gospej Frasovi na vsej ljubeznivosti. Petju je sledil nagovor in pozdrav

predsednice Terezije Breznik, potem prolog — predavan po spretni deklamovalki Markež Nežiki. Krasen igrokaz »Na Marijinem srce« se je uprizoril kratko rečeno dovršeno v vsakem oziru. Pozna se, da naše diletantke vsestransko napredujejo. Od dosedanjih igralk so to pot izbornó rešile svojo nalogo članice: Pihlar Iv., Rakuš Micika, Kotnik Otilija, Korošec Jozefa, Potrč Micika, posebno pa zasluži med njimi pohvalo »Stana« (Kotnik Otilija), ki ni samo dovršeno igrala, temveč s svojim prelepim samospевom veliko pripomogla k sijajnemu vspehu. Ponašal se je pri tej predstavi naš oder z novinkami, ki so prvič stopile pred občinstvo s primernim vse hvale vrednim nastopom, in katere opravičeno smatramo kot izborne prihodnje moči. Tudi njih imena naj bodo zabilježena: Otilija Pihlar, Ivanka Poterč, Nežika Petrovič, ki je kaj lepo predstavljala Marijin kip v kapelici, Liza Godec, Micika Kos, Pepca Silak in Jerica Vidovič. Le tako pogumno naprej in kmalu bo slovel naš oder kot eden najboljših. K dobremu vspehu in natančni izvršitvi je nemalo tudi pripomogla ljubezniva naša sušlerka, gospa Sentjurčeva; hvala ji na trudu in veliki potrpežljivosti. Precej težavna scenerija je tudi zadovoljila vse gledalce; tu gre mnogo zasluge gospodu Janku Kociper in gospodu Sentjuncu. Njima, kakor vsem, ki so na eden ali drug način pripomogli k sijajnemu vspehu, naj bo tu izrečena iskrena zahvala. Omenjam h koncu le, da je bila dvorana več kot razprodana; niso nas počastili samo domačini, temveč privrelo je ljudstvo od vseh strani, posebno častna je bila udeležba iz Hajdina, Sv. Lovrenca na Drav. pol., Vurberga in Središča. Slednjič opozarjamo članice in prijatelje našega gibanja na velevažen zanimiv me-

sečni shod, ki se bode vršil 19. majnika v društvenih prostorih. Na veselo svidenje kliče Vam Marica.

Nazarje. Mladienke na vojsko zoper alkohol, ki veliko mladenk premoti, da postanejo iz poštenih deklet lahkomiselnost in ničvredne zapravljalke, ki zapravljajo svoje imetje in poštenje! Pred dvema letoma se nismo še pri nas nič brigali za treznost, zdaj pa jih je že precej vpisanih v družbo treznosti. Mladienke v boj, da uničimo tega škodljivca — alkohol.

Mladienka iz Nazarja.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo, dne 28. aprila se je pri nas vršila prelepa slovesnost, ko sta se namreč Mladienka in deklška družba po prizadevanju mnogoč. g. p. Kasijana Zemljaka, gvardijana in župnika, pridružili glavni Marijini družbi v Rimu. Deklška družba obstoji tu že nad 40 let, mladienka pa je obhajala letos svojo 15 letnico; ustanovil jo je namreč leta 1897. vlč. g. p. Elekt Hamler pod imenom: Mladienka Družba sv. Jožefa, ki je bila potrjena od c. kr. namestništva in od kn. šk. ordinarijata. P. Elekt je oskrbel družbi krasno zastavo s podobama Brezmadežne in sv. Jožefa. On je preskrbel tudi dragocen križ, nabral do 400 knjig za družbeno knjižnico ter vodil družbo blizu osem let. Vlč. g. p. Nikolaj Meznarič jo je vodil sedem let, sedaj pa jo vodi p. Fortunat Goli. Vpisanih je bilo dosedaj v družbo čez 200 mladiencev, sedem pa je častnih članov. Družba je dala že dokaj krščanskih, uglednih mož in zavednih Slovencev. Čast jim! Slavnost 15 letnice se je vršila sledeče: V soboto 27. aprila so postavili mladienčiči okoli cerkve 44 smrečic, dekleta pa so napletle blizu 150 m vencev. Pred cerkev se je postavil slavalok z napisom: »Mladienčiči vsi, pod našo zastavo, Če hočete rajsko uživati slavo! Zvečer je bilo slovesno zvonjenje, streljalo se je in zažgal bengalični ogenj. V nedeljo je prihitelo k slavnosti 6 vrlih mladiencev Marijine družbe iz Maribora in eden zastopnik Ml. M. družbe iz Nazareta. Ob pol 10. je bil slovesen vohod v cerkev. Nad petdeset mladiencev z znakom in belim trakom se je udeležilo in pristopilo med slovesno sv. mašo k sv. obhajilu. Mladienčičem je govoril prekrasno vlč. g. p. Salezij Vodošek, slovesno sv. mašo z asistenco pa je imel veleč. g. dr. J. Hohnjec, profesor iz Maribora, ki je imel popoldne govor za obe družbi. Po večernicah so pogostili mladienčiče blagi dobrotniki, pred vsem g. L. Perko in gdč. Mar. Kocbek. Posetil je veselico tudi vlč. g. dr. Hohnjec, ki je nagovoril mladienčiče ter jih spodbujal posebno k ljubezni in zvestobi do našega milega slovenskega naroda. Nato je deklamiral družbenik Franc Šalamun pesem, ki jo je zložil vodnik Ml. Družbe za to slavnost. Vsi mladienčiči so bili veseli ter sklenili ostati zvesti geslu: Vse za vero, domovino!

Gornja Radgona. Prvo četrtletno poročilo »Deklške zveze«. Prvi poučni shod se je vršil dne 14. januarja po sledečem sporodu: Voditeljica pozdravi vse navzoče članice, er nam v krasnem govoru razloži, kaj in kako

naj delujemo, da doseže »Deklška zveza« cilje in izvrši tiste načrte, ki si jih je zasnovala za letošnje leto, ko obhaja desetletnico svojega obstanka. Posebno je poudarjala edinstvo in medsebojno ljubezen. 2. Tajnica nas je vspodbujala, da naj skrbimo zlasti me članice, da pridobimo vsako deklico v Marijino družbo in Deklško zvezo. 3. Knjižničarka nas je prosila, naj tudi vsaka članica skrbi za strogi red v knjižnici, ker je vse z največjo skrbnostjo urejeno. 4. Gospod duh. vod. razloži pomen raznih tujih besed in manj znanih izrazov, vzeti iz vprašalne škatle. Dne 28. januarja je priredila »Deklška zveza« slavnost v proslavo goda bivšega vlč. g. duh. vod. Ivana Luskarja. Dne 4. februarja je priredila »Dekl. zveza« predpustno veselico v čitalniških prostorih. 1. »Ko pritiča«, pojo dekleta. 2. »Črni lonček«, šaljiava deklamacija deklamovala Lizika Kovačičeva. 3. Vlč. g. duh. vod. so v slavnostnem govoru izrazili željo, da moramo tudi na zunaj pokazati plemenito srce, ter nam priporočali posebno eno knjigo, katere ne smemo zavreči nikdar, če hočemo koristiti narodu in to je katekizem. 4. »Hišica očetova«, pojo dekleta. 5. »V pepelnici noči«, pesem, deklamuje Gerica Horvat. 6. »Prisiljen stan je zaničevan«, so predstavljale dekleta. — Drugi poučni shod dne 18. februarja. 1. Predsednica otvori zborovanje ter da besedo Miri Pintarič, ki nam je lepo razložila o vrtu za cvetlice in vrtcu srca. 2. »O gospodarstvu«, govorila Franciška Vaingrl. 3. Ml. kličice otročice, zapojejo dekleta. 4. G. duh. vod. so razložili razna vprašanja. Dne 18. februarja je sodelovala »Dekl. zveza« pri veselici bralnega društva z igro, »Prisiljen stan je zaničevan«. Tretji poučni shod smo imeli 3. marca. 1. Predsednica Nežika Osojnik je na željo g. duh. vod razpravljala iz Mohorjeve knjige, »Sv. Spoved«. Kaj je greh sploh, in po čem se razlikuje smrtni greh od malega. 2. »Deklško znanje o šivanju«, govorila Marija Ferš. 3. Dekleta zapojejo pesem: »Rožic ne bom trgala«. 4. »Znamenje«, pesem, dekl. Lizika Pelcl. Na tem shodu nas je pozdravila članica Dekl. zveze Jurjevske, za kar se ji iskreno zahvaljujemo. Četrty poučni shod je bil 31. marca. 1. »Oljki«, pesem, dekl. Terezija Vreča. 2. »Brzdaj svoje strasti«, govorila Tončka Satler. 3. Anica Gomilšak je razpravljala o dobrem berilu. 4. Dekleta zapojejo pesem »Križ na Golgoti se vstavi«. Na to so č. g. duh. vod. razložili z listkov razna vprašanja. Dne 21. aprila je priredila »Dekl. zveza« igro »Svojeglavna Minka«. — V mojem srcu pa kipi želja, da bi tudi pri nas živel oni pogum v deklških srcih, kakor živi drugod. To je kratko poročilo o prvem četrtletju delovanja »Dekl. zveze«. Prihodnjič pa o nadaljnjem delovanju.

t. č. tajnica.

Velika Nedelja. Tudi pri nas se je lansko leto ustanovila deklška zveza. O ustanovnem shodu, ki se je vršil 8. oktobra, smo že poročali, in sedaj Vam hočem na kratko opisati delovanje v naši zvezi. Takrat ko se je zveza ustanovila, je pristopilo 42 deklet. Imele smo 4 prav dobro obiskane sestanke, na kate-

rih smo slišale mnogo lepega in koristnega. 1. sestanek smo imele 26. nov. Č. g. voditelj so govorili o pomenu d. z. in kako moramo sodelovati, da bo korist nam in slovenskemu narodu. A. Škof je s primernim govorom vspodbujala dekleta k pogostemu združevanju d. z. 2. sestanek dne 7. jan. Č. g. vod. so nam priporočali gospodinjstvo knjigo ter spodbijali dekleta k redoljubnosti. Brez reda ne more obstati človeška družba. Brez redoljubnosti bi bilo zastoj iskati družinske sreče in zadovoljnosti. 3. sestanek dne 17. marca. Č. g. vod. so pozdravili vse navzoče ter nam na srce položili tri lastnosti in sicer bogolubje, deloljubje in prijateljstvo. 4. sestanek dne 28. aprila. Č. g. vod. so govorili o značajnosti in ponižnosti, katero si mora posebno članica d. z. pridobivati. M. Trop je govorila o lepoti čiste deklice, ter svarila dekleta posebno pred nečistostjo. Ana Salar nam je opisala, kakšna mora biti članica d. z. in obenem hčerka Marijina. Dal Bog, da bi vsi lepi nauki v naših srcih obrodili žlahten sad. Vsem dekletom širom Slovenije izroča pozdrave

tajnica.

Na delo tedaj, mladenke predrage,
Si sestrice zveste podajmo roke.
Da zveza se naša bo krasno razcvetela.
In mnogo sadu, da bode imela.

Konjice. Dne 14. aprila se je vršil redni mesečni shod Dekl. zveze. Po otvoritvi in pozdravu predsednice je lepo dekl. Jevšenak Terezija »Kameniti ribič«. Ana Pavrič je govorila o potrebi izobrazbe v verskem in narodnem oziru sedanjega časa. »Kdor je Bogu zvest, ta je tudi narodu zvest«. Nato nam č. g. duh. vod. pokažejo s pomočjo skioptikona slike iz življenja našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ko smo se razšle, navdajala nas je zavest, da, ako bomo delale in storile vse iz popolne ljubezni do Njega, hotele in storile vse v njegovem imenu, nas bo blagoslovila roka milega Zveličarja, kajti, kar storimo v Jezusovem imenu, bodimo zagotovljene, da to ne bo nikdar zoper božjo voljo. 5. maja se je vršilo mesečno zborovanje po sledečem vsposredu: Po kratkem pozdravu predsednice je deklamirala Pepca Dobočnik lastno pesem »Majniški pozdrav«. Stramšak Helena je lepo deklam. »Pozdrav spomladi«. Lajlar Elizabeta zivahno dekl. »Slovenka sem« in »Svarilo«. Terezija Orož dekl. majniško »Vse to za eno«. Julia Kumer je govorila »Pozdrav kraljici maja«. Ana Pukl »Bodimo častilke Marijine«, Malka Solar, preds., govori o družbi in ljubezni do bližnjega, ter zaključiti shod. Sosestrice — mladenke! Cela narava ravno v tem mescu najbolj časti in slavi Marijo, kraljico maja. Me se pa Njej v proslavo ravnajmo zvesto po Njenem vzgledu. Ravno v tem Marijinem mesecu izberimo si izmed Njehnih lepih čednosti za začetek poboljšane življenja miroljubnost, ki je slogi glavna podlaga. Iz mirnega in složnega življenja izvirajo vse druge lepe lastnosti. Prosimo Njo še posebno za mir srca, kajti le mirno srce nas

povzdigne do vzvišenih idej. Tudi ne smemo zamolčati krasne igre »Mala pevka«, ki se je v splošno zadovoljnost, nepričakovano dobro obiskana, uprizorila na Velikonočni pondeljek. Uloge so brez izjeme izborno rešili sledeči igralci: Jošt, Ludovik Potočnik, organist, Benko, puščavnik, Franc Strmšek, Ivan, Joštov sluga, Franc Furman. Matilda, plemkinja, Alojzija Šelih. Zalika, njena hči. Mele Ivana, kmet, Petelinšek Jože, kmetica, Marija Brgles, Miško, Gustek Kolar, Barica, Marijana Režabek; Cilika, Roza Skrbinšek, pastir: Pavšer Štefek, pastirica: Ančka Brglez. Mnogemu zbranemu občinstvu je jako ugajalo lepo petje. V igri se nam je prav lepo predočila tudi prijazna, vesela in v katoliškem duhu omikana kmetjska družina. Jožef Petelinšek je predstavljal vljudnega, skrbnega in dobrosrčnega slov. kmeta. Kmetico nam je predstavljala Marija Brglez, ki je pokazala, kako vzorna slov. gospodinja rada pomaga revežem, kako se v svoji miroljubnosti veseli s srečnimi svojimi bližnjimi, ter se pri tej priliki izkaže le z njej lastno gostoljubnostjo. Dekliška zveza v zvezi z bralnim društvom namerava prirediti tekom poletja lepo in zanimivo Slomšekovo slavnost.

Ljutomer. Dne 28. aprila smo imeli dobro obiskan mesečni sestanek »Dekliške zv.« Izvolile smo si novi odbor. Predsednica Marija Krajnc, podpredsednica Amalija Zadravec, tajnica Marija Kardinar, blagajničarka Viktorija Ribič, knjižničarka Antonija Tomažič in Ivanka Kociper. Potem so nas naš požrtvovalni vlč. g. voditelj Mihael Kos v lepih temeljnih besedah navduševali, kako naj na krščanski podlagi, edinosti in medsebojni ljubezni delujemo v blagor domovine in v napredek naše zveze. Nato sledi dvogovor »Najlepši kinč«, govorili sta Marija Krajnc (Marica) in Juljana Sagaj (Ivanka). Marica je bila navdušena zagovornica Marijine družbe, Ivanka nje nasprotnica; ko nečno pa se je vendar dala prepričati o blagem namenu Marijine družbe, in prvi se je posrečilo jo pridobiti na svojo stran. Predrage mladenke ljutomerske, delajmo neutrujeno in neustrašeno naprej pod zastavo naše nebeške matere! Bodimo edine, bodimo složne in skrbimo, da se bode naša zveza neovirano vedno bolj in bolj razcvetala. V to pomoz Bog!

Tajnica.

Škale. Poročati mi je zopet nekaj o našem mesečnem sestanku, ki smo ga imele dne 5. maja, prvo nedeljo v krasnem majniku smo se zopet zbrale v prostorih bralnega društva, da se zopet navdušimo v verskem in narodnem oziru. Najprej nas je pozdravila Pepca Polak, podpredsednica Dekliške zveze, ter v lepih, besedah povabila druge govornice, da nastopijo. Prva je nastopila Marija Martinšek, ter primerjala naše življenje z vožnjo po morju, opisovala nam je srečo nedolžnega otroka in angelja variha, kako da se nas veseli, če smo dobri, če živimo po njegovih nasvetih. Saj on nas vodi le po pravem potu, ki pelje v deželo breskončnega veselja. Druga je deklamirala Fanika Skarlovnik pesem: »Lepo zazvoni

zvonček maja». Tretja je tudi deklamirala, namreč Barbka Videmšek pesem »Veselo vstaja vsa priroda«. In tudi naš častiti duhovni voditelj Dekliške zveze so nam podali lepih nauk. In tako se je zaključil shod, in upam da bo obrodil obilnega sadu. Na delo vrle mladenke Dekliške zveze v tem zlatem času mladosti. Berimo rade krščanske časopise, posebno »N. D.«, v katerem se naučimo toliko lepega in podučljivega, in zasledujemo, kako kaj delujejo naše sestre križem sveta. Po prebiranju krščanskih časopisov se pač človek izobrazuje, da se ve ravnanje in obnašati v vihnem času življenja. Saj nas lepo uči naša slovenska pesem, ki pravi:

Povejte kaj dragi! je naše življenje
Zdaj dobro zdaj slabo, in zgolj spremenjenje
Življenje je cesta čez plan, čer gore
Ga naglo zapelje kdor pota ne ve.

Škalčanka.

Sv. Trojica v Haložah. Z veseljem po-
hitim k peresu, da poročam javnosti, kako se
kaj gibljemo, osobito mi mladi. Že od novega
leta imajo dekleta vsako zadnjo nedeljo v me-
secu svoj shod, da se pripravljajo na slovesen
sprejem v Marijino družbo. Sedaj, ko je ljubka
spomlad oblekla dol in ravan v svojo zalo,
praznično opravo se mora tudi tukajšnja mla-
dina preobraziti z naravo vred. Kakor vsaki
dobri stvari, se tudi tukaj stavijo na pot ovire
ničvrednih ljudi. Pa draga dekleta, verjemite,
da biti Marijina služabnica je večja čast, nego
posedati vso čast celega sveta. Kaj pa vi mla-
denčji trojiški, ali bodede gledali mirno, da vas
dekleta prekosijo? Vaša mladeniška čast in
ponos zahtevata od vas, da brzo vstaneta ter
začnete orati neizorano ledino izobrazbe. S
sporazumljenjem duhovnega voditelja vstopite
tudi v največjem številu pod beli prapor Ma-
rijin. Zagotovljen vam je dne 2. rožnika krajevni
mladeniški shod, tedaj pa na noge in pokažite
ogromno udeležbo, kajti

Mladina svetotrojiška brzo na plan,
Da ti zasije lepše bodočnosti dan!

Haloški popotnik.

Pliberk na Koroškem. Ko sem čital v
9. številu »N. D.« dopis z Vovber, nisem mogel,
da bi vam ne poročal z veseljem, da tudi naša
mladina kaj vrlo koraka po poti do naših ver-
sko narodnih ciljev, in z roko v roki pomaga
k skupnemu delu. Dekleta si ravno ustanavljajo
svoj odsek v Izobraževalnem Društvu, pri čem-
ur jim želimo obilo uspeha. Pa tudi za fante
bi bilo treba prej ko slej poskrbeti, da bi sto-
pili v vrsto slovenske mladeniške organizacije,
da bi nastopali zavedno kot en moč in pripo-
magali k zmagi nad našim zakletim narodnim
sovražnikom. S prisrčnim pozdravom na vse
somišljenike za narod čuteči fant.

Breznica na Gorenjskem. Veseli dan
je bil za nas brezniška dekleta 28. april, ker

ta dan se je ustanovila pri nas že dolgo za-
željena Dekliška zveza, ki je prva na Go-
renjskem. Pri shodu Marijine družbe so nas č.
g. voditelj pozivljali, naj bi se tudi pri nas
ustanovila Dekl. zveza, kot jo imajo drugod,
posebno po zelenem Stajerskem. Nato je sto-
pila na oder znana vrta pisateljica, g. Pepica
Senica, ki se mudi ravno sedaj na Gorenjskem
in nam je najprvo podala nekoliko pojasnil o
Dekliški zvezi in nas hazardnje v navdušenih
besedah vabila, naj bi se vpisale v obilnem
številu. In res se jih je že prvi dan vpisalo
lepo število. Nato se je volil odbor. Predsedn.
Ivanka Kokalj, tajnica Franica Šparovic, ostale
odbornice: Marijanica Bulovec. Režika Dolžan,
Ančka Dolžan, Milka Kokalj, Katica Mežek. —
»Naš Dom« je prihajal že sedaj v treh iztisih
v našo župnijo, a sedaj se mora še pomnožiti.
Pozdravljene torej nepoznane nam sestrice po
zelenem Stajerskem! Tudi na lepem Gorenjskem
nečemo zaostajati za Vami, ampak gremo ne-
ustrašeno naprej! Tebi pa, najmlajša izmed
vseh Dekliških zvez, želimo, naj bi vsa dekleta
pristopile pod tvoje okrilje in se tako združene
bojevale za slovensko domovino!

Tajnica.

Iz Dunaja. Ne, to pa ne gre! Iz Berolina
se oglašajo, mi na Dunaju pa molčimo, kot bi
se sploh več ne zavedali, — da smo Slovenci.
— Z velikim zanimanjem pričakujemo, kaj vse
nam bo pripovedala naša sovrstnica iz Berolina,
to tembolj, ker jo tukaj vsi poznamo in vemo,
— da je zmožna, nam marsikaj koristnega, za-
nimivega podati izpod svojega gladkega peresa.
— Hočem Vam pa naslikati tudi jaz v kratkih
vrstah društveno življenje tukajšnjih Slovencev.
Pred vsem smo zelo srečni in na to ponosni,
da imamo v glavnem mestu monarhije slov.
službo božjo in sicer v XV Phouthongasse 16.,
dugo nedeljo vsakega meseca ob 3. uri po-
poldne. Vsako nedeljo in praznik imamo v
društvenem lokalu »Straž« prijateljske sestanke
s poučnimi predavanji, za katera se trudijo g.
»Daničarji«. Predavalo se je o raznih predme-
tih, kakor: o pesništvu kot takem sploh, o na-
ših modernih, špecijelno o Otonu Zupančiču,
katerega nagloblje pesmi je predavatelj g. Iz.
Cankar citiral, razložil; nadalje o književnosti,
razvoj slov. književnosti, vpliv naših moč na
njo, iz potovanja po Ruski — Poljski nam oriše
spet — drug predavatelj življenje tamošnjih
Slovanov, njih borbo za sv. krščansko vero in
šole, trpljenje, ki jim ga povzročajo njih sovraž-
niki, dalje o vrazarstvu sploh, ter se posebej z
ozirom na slovenski narod iz sedanje in pre-
tekle dobo, mitologije narodov. Za naše čase
zelo primerno je bilo predavanje o hipnozi,
kaj je, nje vpliv na razne osebe, na razne bo-
lezni in slučaje in o sugestiji. — Velezanimivo
pa je bilo predavanje, ki ga je imela visoko-
šolka gđc. phil. Aug. Piskrnik. Izbrala si je
za predmet ženska vprašanja; vpliv žene na
socialno življenje, o raznih razlikah v lastno-
stih možkih in ženskih, o bogastvu razuma, li-
trosti mišljenja, o moralnih močeh obeh spolov,
o pravi ženski lepoti, v čem obstoji, življenjski

cilj, dobrih Slovenk kot deklet, njih dolžnosti v samskem in potem v zakonskem stanu; posebej je povdarjala vpliv in zanimanje žen na javno življenje. V društvu »Straža« se pa goji tudi petje, tamburanje, na razpolago je bogata knjižnica, vpriparajo se gledališke igre, kot na primer meseca svečana prekrasna narodna igra »Domen«, ki je vsestransko izborna ugajala. V nedeljo dne 12. t. m. priredi se večji večer z raznim vspešnim ter burko »nemški ne znajo«. Slov. kat. izobr. društvo torej nudi obilo zdrave zabave, skrbi se za izobrazbo za širje soje, ter goji narodni čut. Nekaj pa je, kar bi bilo velike veljave, v veliko korist našim tukajšnjim Slovenkam, to je: »Dekliška zveza«. Misel je izrečena, in našo željo hočemo če prej ne v jeseni vresničiti z vso energijo. Porabile bomo lahko potem naš obilni prosti čas ob nedeljah v naš lastni prid, v izobrazbo, razmotrivale bomo ženska vprašanja ter si tako pridobile marsikatero koristno jedro, ter tako vsaj v duhu sodelovale z našimi sovrstnicami v domovini. Pozivljem torej že sedaj vsa naša dekleta na Dunaju, da takoj ko ustanovimo »Dekl. zvezo« prihitite v njeno okrilje, da bomo močan tabor, ki brani pred navalom sovražnikov, ter varuje najlepša čustva, svetinje naših deklet. Do takrat pa zdravstvujte vse drage sovrstnice.

J. P.

Friburg (Švica). Z velikim veseljem čitam v glasilu naše slovenske mladine »Naš Dom« in opažam navdušenje med slovensko mladino in velik napredek v naši organizaciji. Ako se mladina skupaj zbira, organizuje in izobrazuje v raznih društvih, kako koristno je to, kolikega pomena! Misli se razjasnijo in marsikateri dvom odpade, navdušenje za katoliško vero, naš najdražji zaklad, raste vedno

bolj in bolj, nas dela v boju za kat. stvar neustrašeno; jeklenega značaja, da ostanemo zvesti sv. kat. veri vklop vsem nevarnostim modernega časa. Taka društva pa nas delajo tudi narodno-zavedne, kar je posebno dandanes zelo potrebno, in marsikatera beseda, ki se tukaj sliši, pada na rodovitna tla in prej omatljivega, brezbriznega in malomarnega za vse, kar se okoli njega godi, prerodi v duhu narodnega ponosa in zavesti. Še nekaj! V organizaciji je moč. Povsod se zbirajo duhovi v razne klube in društva, in na ta način postanejo močnejši in z združenimi močmi tako lažje dosežejo svoje cilje in namene. Tudi mladina, na kateri sloni naša bodočnost, in kakor upamo, že nam sije zarja lepše prihodnosti, se mora družiti in z združenimi močmi delati za obsego idealov. Na tem polju se je pri nas na Slovenskem že veliko storilo, veliko na zelenem Štajerskem. Naša organizacija tako vrlo napreduje, da slovi ne le v Avstriji, temveč tudi zunaj naše države. Pred par meseci sem čital v švicarskem časopisu »Der Schweizer Katholik«, 12. letnik, št. 3. 1912 o naši katoliški organizaciji, kjer se bere, da je katoliški organizacija Slovencev res sijajna in da vrlo napreduje. V inozemstvu, v krasni Švici, kjer mladinska organizacija tudi poganja krasne cvetke in žanje prav lepe sadove, se postavlja naša organizacija kot »Mustere«, »Vorbilde«, vzor in vzgled. Ali ni to čast za nas Slovence, čast za našo organizacijo? Ali nas ne bo to še bolj vspodbujalo k neumornemu delu na tem polju? Nazadnje pa se v dotičnem listu tudi omenja telovadsko društvo »Orel«, kako vrlo napreduje, in koliko članov ima. Tedaj bratje »Orli« vrlo naprej; bodite ponosni sinovi naše zelene Štajerske, ponos cele Slovenije! Nazdar!

P. H. K.

Govorniške vaje.

Za napredek Dekliške zveze.¹

Drage mladenke! Članice deklishe zveze smo, dolžnost nam torej je skrbeti za nje čast in napredek. Agitirajmo za vedno večje število članic, ker čim več nas je, tem več lahko storimo.

Shode je treba obiskovati redno, pa tudi iz pravega namena. Ne hodimo se sem samo kratkočasit, temveč z namenom, da bi se kaj naučile, se izobraževale, navzele se ljubezni in zvestobe do svojega naroda. Dekleta, katera lahkomiiselno opuščajo shode, kažejo, da jim je malo mar za izobrazbo in narodni napredek.

Predrage! Ne bodimo tako zaslepljene, da bi ne izprevideli potrebe lastne in narodove. Čeravno nas je majhno število, vendar ne smemo izgubiti poguma, da bi ne nadaljevale

pričetelega dela. Nasprotno, ravno to nas mora vspodbujati, da delamo s podvojenimi močmi v dosego prekrasnega smotra deklishe zveze.

A s tem, da želimo kaj doseči, stvar še ni opravljena. Treba je skrbeti, da tudi res dosežemo. Toda to ne gre tako lahko, treba je nekaj požrtvovalnosti. Če pogledamo kam drugam, bomo izprevideli, kako smo pogosto lene in sebične, kadar se gre za kako dobro delo in korist naroda. Kako vse drugačni so v tem oziru naši nasprotniki; na primer liberalne dame v Ljubljani, kako so delavne, požrtvovalne, naravnost strastne in neupogljive, kadar se gre za razširjanje njihovih reči.

Učimo se od nasprotnikov in posnemajmo jih! Pomislimo pa, kolikega napora bo treba od naše strani, če hočemo, da nam nasprotniki ne bodo uničili našega dela. Koliko truda bo treba, če bomo hotele pri tolikem nasprotnem pritisku še kaj napredovati! Pri današnjih razmerah ne gre rok križem držati.

¹ Govor na drugem poučnem shodu deklishe zveze pri Sv. Ani na Krembergu. Govorila deklica Trezika Dež.

Drage! Ne ustrašimo se ne dela, ne truda, ki ga zahteva napredek zveze. Pravično tekmo vanje naj se vname med zvezami. Želje, ki so v naših srcih, se morajo spremeniti v dejanja, dejanja brez miru in prestanka. Ako bomo tako

delale, tedaj pač smemo slikati bodočnost naroda v svetlejših barvah.

Zato pa, predrage, skrbimo, da se bode naša zveza v prihodnje neovirano razcvitala. Ljubi Bog pa naj blagoslovi naše delo!

Drobtinice.

Slovarček najnavadnejših tujk.¹

Galanten: španska in francoska beseda = prikupljiv, uljuden, zlasti nasproti ženskam. Galanterija je razno drobno blago, ki služi za nakitje in razkošnost.

galéra: italijanska in španska beseda = bojna ladija na vesla, dolga, ozka in plitva, zato tudi hitra. Na galere so obsojali velike zločince, ki so morali veslati. Te ladije so bile v rabi še do 19. stoletja.

galerija: italijanska beseda; pomeni dolg, ozek hodnik pri cerkvah in samostanih, potem tudi dolgo in ozko dvorano, kjer so razobešali slike, zatorej pomeni dandanes galerija zbirko umetniških slik. Galerija pomeni tudi ozki hodnik z ograjo na zvonikih, kakor je n. pr. na stolpu mariborske stolnice.

galop: francoska beseda, če konj skokoma beži; v francoščini pomeni tudi neko vrst plesa v okrogu; galopirati = naglo bežati, v zdravilstvu se tako imenuje pljučna jetika, ki zelo naglo napreduje.

galvanizem — galvanski. Tako se imenuje električni tok in napetost, ki nastane, ako prideta v dotiko dva električna predmeta. Imenuje se po italijanskem zdravniku in naravoslovcu Galvani-u († 1798 v Bolonji). Galvanizem je velike važnosti v elektriki, ker šele po tej iznadbji se je elektrika dala praktično rabiti.

garancija, francoska beseda = zagotovo, poročstvo.

¹ Gl. št. 5.

garda, od francoske besede garde (izg. gard) = straža, četa.

garderoba: francoska beseda = shramba za obleko, prostor, kjer se odlaga obleka in preoblačijo igralci pri predstavah.

Kje leži sedaj potopljena ladija Titanik? Atlantski ocean je na nekaterih mestih globok do 8000 metrov; blizu take globine leži sedaj na morskem dnu potopljena ladija Titanik in sicer 3300 metrov globoko, ker na tistem mestu morje ni najbolj globoko. Neprodorna tema in smrtna tišina vlada v tej strašni globočini; nikdar ne prodre niti najmanjši žarek solnca v to globino, tudi najsilnejši viharji, ki premetavajo morske valove, ne segajo tako globoko. Ne zima ne poletje se ne pozna tam, voda je zmiraj enako mrzla, nekaj nad 1 stopinjo Celzija nad ničlo. V tem strašnem vodenem grobu počiva sedaj mogočna ladija Titanik in z njo vse, kar se je drži in kar je v njej zaprto. Tišči jo pa na morsko dno tudi strahovita teža. Pomislimo le, da vsak liter vode tehta 1 kilogram, koliko kilogramov vode torej leži nad potopljeno ladijo! Učenjaki so preračunili, da na površino 10 četvornih centimetrov pride 20 tisoč kilogramov vode. Če bi taka teža ležala na človeku, bi ga stisnila kakor tenek pivni papir. Sedaj si lahko predstavljamo, kako izgleda ladija Titanik v globočini 3300 metrov! Vse, kar je na ladiji iz lesa, obleka, vtopljeni, posodba, vse je skupaj stisnjeno, kakor tanki papir. Tudi trdo jeklo je znatno stisnjeno. Noben potapljač, noben stroj ne more seči v to strahotno globino, da bi kaj rešil iz ladije, saj pa je itak vse popolnoma sprešano. Za vse čase, dokler bo svet stal bo počivala ladija v tem strašnem grobu.

Slovstvo.

Slovensko dekle. Spisala Pepca Senica. Drugi natis. Maribor. Cirilova tiskarna. Str. 32. Stane broširana po pošti 35 vin., 10 komadov skupaj 3 K 20 v (po pošti). Pisateljica je navdušena organizatorica naše ženske mladine in sotrudnica našega lista. V tej knjižici podaje v

osmih poglavjih obilo lepih nauk. Ako bodo naše mladenke to knjižico pridno brale in si njene misli k srcu vzele, jim ne bo nikoli žal. »Dekliške zveze« naj skrbijo, da se knjižica razširi med mladenke.